

[Fuglsang.]

spørgsmålet. Faktum i denne sag, der jo næsten har været en livssag for de radikale, er, at udstykningen næsten er gået i stå. Flugten fra land til by er i meget høj grad udtryk for, at beskæftigelsen og fremtidsmulighederne på landet er så dårlige, som de er.

Når jeg har sagt det, jeg hidtil har sagt, vil jeg samtidig erkende, at der selvfølgelig i denne periode er sket forbedringer og fremskridt på andre områder, men ikke så man med rette kan sige, at nogen opgave virkelig er løst. Der er sket forbedringer og fremskridt, som regeringspartierne givetvis også vil søge at udnytte til det yderste, men ikke fremskridt, der svarer til, hvad der materielt og parlamentarisk er mulighed for, og som befolkningen derfor har lov at vente. Mange af disse forbedringer er i høj grad sket under indtryk af bevægelser ude i befolkningen, og jeg vil have lov at tro, at kommunisternes stadige fastholden ved de af dem rejste centrale krav har haft sin store betydning. Det gælder ikke mindst med hensyn til de fremskridt, der er sket på socialpolitikens område, bl. a. med hensyn til sygeforsikringen, med hensyn til de arbejdsløses, folkepensionisternes, de enligt stillede kvinders og andres forhold.

Der er dog ingen grund til at overvurdere forbedringerne. Mange af dem er jo faktisk bare en ajourføring af takster og forhold, som tiden og prisniveauet var løbet fra, og i visse tilfælde opsluges forbedringerne af forringelser på anden vis. Vi fik f. eks. folkepensionen, men — trods hele udviklingen på arbejdsmarkedet — samtidig en forhøjet aldersgrænse, og endnu har man ikke taget positiv stilling til kommunisternes gentagne forslag om i almindelighed at få den sat ned igen. Vi har fået arbejdsløshedsunderstøttelserne forhøjet, men netop her har vi vist lov til at tale om en ajourføring af satser, der var kommet alt for langt bag efter den almindelige og prismæssige udvikling. Og vi har på den anden side fået en ny alvorlig forringelse af skolebespisningen, som i særlig grad rammer de dårligt stillede.

Overhovedet har den siddende regerings virksomhed, til trods for at den er valgt af småfolk, været præget af eftergivenhed over for pengestærke reaktionære kredses

offensive politik. Vel søger disse kredse at arbejde skjult, men gang på gang afsløres alligevel deres virkelige styrke og indflydelse. Vi har set det i denne periode, da de kvalte den trustkommission, der var nedsat for at udrede nogle af deres spegede tråde, noget af det, som kunne give et afslørende billede af deres indflydelse, ikke alene i det økonomiske, men også i det politiske liv. Vi så det samme gennem svækkelsen af monopoltilsynet; det var i deres interesse først og fremmest, at kommunisternes forslag om forstærket kontrol med monopoler, priser og avancer blev forkastet. I skattepolitikken har vi set det i form af indrømmelser til deres krav om lempelser af vore i forvejen lave selskabs-skatte, mere gunstige afskrivningsregler og den slags, indrømmelser, der ikke alene logisk betyder, at en større del af skattebyrden lægges over på andre, især lønmodtagere, men også at en endnu større del af kapitalen samles på få hænder. Når statens udlån til byggeri og investeringsformål som f. eks. i landbrug og fiskeri efter deres krav mere og mere begrænses, er der ikke tale om en liberalisering for de mange, men om, at disse henvises til at søge låne- og kreditmuligheder hos private pengeinstitutioner på deres betingelser og til deres dyre rentesatser.

Også på forsvarspolitikens område er det i høj grad de stores interesser, der slår igennem. Socialdemokraternes gamle teoretiker, Gustav Bang, skrev allerede i 1904 om, at der i alle lande var en højfinans, som var interesseret i, at militæruddgifterne blev opretholdt, fordi disse kredse heri så en kilde til fortjeneste ved leverancer af slagskibe, kanoner og andet krigsudstyr, og sagde han, mellem disse og krigsministerierne er der i mere end ét land konstateret skjulte tråde. I vore dages førende kapitalistiske stater er dette blevet til, at rustningsindustriens mænd sidder direkte i ministerier og generalstabe, og rustningsindustriens interesser afspejler sig i kursernes svingen op og ned i takt med fredsudsigternes stigen og falden i verdenspolitikken.

Alt det gør, at et af tidens mest afgørende problemer er at bryde disse pengestærke monopolars magt og indflydelse. Herudfra har man fra arbejderside bl. a. på faglige kongresser stillet konkrete forslag om at